

BUDAPEST XXI. KERÜLET CSEPEL ÖNKORMÁNYZATA

ALPOLGÁRMESTER

JAVASLAT

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata gyermekjóléti és
gyermekvédelmi feladatainak 2021. évi ellátásáról szóló értékelés
elfogadására

Készítette: **Nagyné Kovács Timea**
intézményvezető

Előterjesztő: **Morovik Attila**
alpolgármester

Előterjesztés egyeztetve:
egyeztető lap szerint

Az előterjesztő megtárgyalásra javasolja:
a Szociális Egészségügyi és Fogyatékosügyi Bizottságnak

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Dr. Vincze Anikó
jegyző

Az előterjesztés leadva:
2022. április 22.

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata Képviselő-testülete
2022. évi.....50.....sz. előterjesztés
Testületi ülés dátuma: 2022. 04. 28.

Testületi ülés időpontja:
2022. április 28.

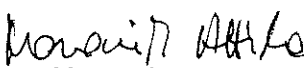
Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásról, intézkedésről tájékoztatja. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete határozza meg a tartalmi követelményeket.

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait alapító okirata szerint ellátó Humán Szolgáltatások Igazgatósága a jogszabályokban meghatározott szempontok figyelembevételével elkészítette a 2021. évi átfogó értékelést (1. számú melléklet).

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Humán Szolgáltatások Igazgatósága által előkészített, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2021. évi ellátásáról szóló jelen előterjesztés 1. melléklete szerinti értékelést megtárgyalni és elfogadni szíveskedjék.

Budapest, 2022. április 22.

Moróvik Attila
alpolgármester

Mellékletek:

1. számú melléklet: Egyeztető lap
2. számú melléklet: Értékelés Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Határozati javaslat

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2021. évi ellátásáról szóló értékelést az előterjesztés 1. számú melléklete szerinti tartalommal elfogadja, továbbá felkéri Metz Tímea ágazatvezetőt a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2021. évi ellátásáról szóló értékelés gyámhatóságnak történő megküldésére.

Határidő:

2022. május 31.

Felelős:

Borbély Lénárd polgármester

Végrehajtás előkészítéséért felelős: Metz Tímea, ágazatvezető

A határozati javaslat elfogadásához a Képviselő-testület **egyszerű** többségű támogató szavazata szükséges.

EGYEZTETŐ LAP

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata gyermekjóléti és
gyermekvédelmi feladatainak 2021. évi ellátásáról szóló értékelés
elfogadására c. Javaslatához

1. Az előterjesztés egyeztetve: Dr. Villányi Dóra aljegyzővel

Vélemény: Az előterjesztésben foglaltakkal egyetértek.

Budapest, 2022. április „...”.

Dr. Villányi Dóra
aljegyző

2. Az előterjesztés egyeztetve: Metz Tímea ágazatvezetővel

Vélemény: Az előterjesztésben foglaltakkal egyetértek.

Budapest, 2022. április „...”.

Metz Tímea
ágazatvezető

BESZÁMOLÓ

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Budapest, 2022. 04. 20.

Készítette:

Nagyné Kovács Timea

Mezei Virág

Pap Gábor

1.	Csepel demográfiai mutatói a 2021. évben	4
1.1	Születések száma	5
2.	Védőnői Szolgálat	5
3.	Bölcsődei ellátás.....	7
4.	Óvodák	9
5.	Általános és középiskolák	9
6.	Pedagógiai Szakszolgálat	10
7.	Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása	10
7.1	Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok	11
8.	Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása	12
8.1	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat.....	13
8.1.1	Személyi feltételek a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatban	13
8.1.2	Család-és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai	13
8.1.3	A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat működésének tapasztalatai, statisztikai adatok.....	15
8.1.4	Az intézmény által biztosított szabadidős tevékenységek:.....	20
8.1.4.1	A Családsegítő Községi Házról.....	20
8.1.4.2	Erzsébet tábor/ táborok.....	20
8.1.5	Adományközvetítés	21
8.2	Család- és Gyermekjóléti Központ	22
8.2.1	A család- és gyermekjóléti központ feladatai.....	22
8.2.2	A Család-és Gyermekjóléti Központ működésének tapasztalatai, statisztikai adatok.....	23
8.2.3	A Család- és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásai:.....	27
8.2.3.1	Pszichológiai tanácsadás	27
8.2.3.2	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	27
8.2.3.3	Kapcsolattartási ügyelet.....	28
8.2.3.4	Utcai és lakótelepi szociális munka.....	28
8.2.4	Gyermekevédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat	29
8.2.5	Gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele és ezzel összefüggő tapasztalatok	29
8.2.5.1	Helyettes szülő.....	29
8.2.5.2	Családok átmeneti otthona, anyahotthon.....	29
8.2.6	Személyi feltételek a Család-és Gyermekjóléti Központban	30
9.	Együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal	30
10.	Civil szervezetekkel való együttműködés	31
11.	Célkitűzés a 2022-es évre	32

Az 1997. évi. XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése szerint a helyi önkormányzatnak a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig átfogó értékelést kell készíteni a Képviselő-testület számára. A települési önkormányzatok évenkénti, gyermekkel kapcsolatos tevékenységéről szóló beszámolójának kötelező tartalmi elemeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg.

1. Csepel demográfiai mutatói a 2021. évben

Budapest XXI. kerületében állandó lakosok száma: 70 554 fő

- 0-3 éves: 1589 fő ebből:
 - nő: 761 fő
 - ffi: 828 fő
- 3-6 év: 2222 fő ebből:
 - nő: 1097 fő
 - ffi: 1125 fő
- 6-14 év: 4864 fő, ebből:
 - nő: 2383 fő
 - ffi: 2481 fő
- 14-18 év: 2612 fő, ebből:
 - nő: 1249 fő
 - ffi: 1363 fő
- 90-99 év: 443 fő, ebből:
 - nő: 327 fő
 - ffi: 116 fő
- 100 év feletti: 28 fő, ebből:
 - nő: 21 fő
 - ffi: 7 fő

Budapest XXI. kerületében a lakónépesség száma: 71 777 fő

- 0-3 év: 1655 fő, ebből:
 - nő: 805 fő
 - ffi: 850 fő
- 3-6 év: 2382 fő, ebből:
 - nő: 1176 fő
 - ffi: 1206 fő
- 6-14 év: 5113 fő, ebből:
 - nő: 2500 fő
 - ffi: 2613 fő
- 14-18 év: 2682 fő, ebből:
 - nő: 1284 fő
 - ffi: 1398 fő
- 90-99 év: 439 fő, ebből:
 - nő: 329 fő
 - ffi: 110 fő

- 100 év feletti: 16 fő, ebből:
 - nő: 12 fő
 - ffi: 4 fő

1.1 Születések száma

Az élve születések száma évről évre csökkenő tendenciát mutat, míg a korszülések aránya az előző évekhez képest csökkent.

2021.év	2020.év	2019.év	2018.év	2017.év	2016.év	2015.év
560	583	616	622	658	674	697

Az alábbi táblázat mutatja az elmúlt évek során a koraszülések alakulásának adatait, melyből kiderül, hogy a tavalyi évhez képest emelkedett, azonban az azt megelőző évekhez képest csökkenést mutat. Intrauterin retardált 6 újszülött, 2 kisgyermek fejlődési rendellenességgel született.

ÉV	KORASZÜLÉSEK GYAKORISÁGA
2021	5,5%
2020	6,87%
2019	6,3%
2018	7,2%
2017	6,53%
2016	6,67%
2015	6%
2014	8,5%

Csecsemő halálozás 1 esetben fordult elő, halvaszületés szintén 1 esetben történt. Otthon 2 újszülött született, amelyek tervezett otthonszülések voltak. 2021. évben a védőnők 3247 családot tartottak nyilván.

2. Védőnői Szolgálat

A védőnők család-nő- és gyermekvédelemmel kapcsolatos feladataikkal családlátogatás, tanácsadás (önállóan és házi gyermekorvossal közösen), közösségi egészségnevelés/fejlesztés során primer-szekunder, és tercier prevenciós tevékenységgel valósítják meg.

Az alábbi táblázat a területi védőnői gondozottak létszámát mutatja. Az adatok alapján

megállapítható, hogy mind az összes gondozott száma, mind a veszélyeztetett gyermekek száma csökkent a 2020. évhez viszonyítva.

Gondozott létszám
(december 31. állapot szerint)

Korcsoport	2020		2021	
	Gondozottak száma	Fokozott gondozásra szorulóak száma	Gondozottak száma	Fokozott gondozásra szorulóak száma
Várandós anyák száma	285	107	266	102
0-11 hónaposok száma	550	75	541	52
12-35 hónaposok száma	1100	137	1079	98
3-6 évesek száma	2173	291	2074	206
7-18 évesek közösségbe nem járók száma	0	0	0	0
Összes gondozott	4108	610	3960	458

A 2021.évben védőnői gondozást és védőnői látogatást nem igénylő család nem volt.

A területi védőnői ellátásról szóló rendeletben és szakmai protokollban előírtaknak megfelelően a gondozottak szükségleteihez igazodva a gondozási tervekben meghatározottak szerint valósulnak meg.

A COVID-19 járvány megfékezése a védőnői szolgálat is kénytelen volt a feladatkörét átalakítani, bővíteni. A védőnői személyes látogatások jelentős része az online térben, távkonzultációval valósult meg.

	2021. év
Családlátogatások száma:	5411
Szaklátogatások száma:	8259
Tanácsadások, távkonzultációk száma:	13609
Egy védőnőre jutó havi családlátogatások átlaga:	30
Egy védőnőre jutó havi szaklátogatások átlaga:	46
Egy védőnőre jutó havi tanácsadások, távkonzultációk száma:	76

A védőnői szolgálat tapasztalatai szerint nehézséget okoz a családoknak a munkanélküliség, lakhatási nehézségek, a csonka családokban nevelkedő gyermekek ellátása, az erkölcsi normák fellazulása. A járvány felerősített a fent nevezett nehézségeket, mely a családon belüli feszültség intenzívebb megjelenésével jár.

A Család- és Gyermejkölési Szolgálat / Központ felé a védőnők 41 esetben éltek jelzési kötelezettségükkel.

Az óvodás korosztály ellátása területi védőnői feladat, amely családlátogatás és önálló védőnői tanácsadások keretében zajlanak. Az évenkénti kötelező tájékoztató jellegű szűrővizsgálatokat a szülő/ törvényes képviselő jelenlétében végzik, a családokat felkészítik az iskolai életre.

Tisztasági vizsgálatokat, egészségnevelési feladatokat az óvodai csoportokban havi rendszerességgel végeznek a védőnők iskola- egészségügyi tevékenység keretében.

3. Bölcsődei ellátás

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátáson belül a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája, amely 3 évesnél fiatalabb gyermekek napközbeni nevelésére, gondozására szakosodott. A bölcsődei felvétel az év folyamán folyamatos, igény szerint minden bölcsődébe beíratott gyermeknél, a szülő által kért időponttól el tudták kezdeni a beszoktatást a kisgyermeknevelők.

Elsősorban a munka világába visszatérő szülők vehetik igénybe gyermekük ellátására bölcsődei ellátást, azonban sajnos egyre több esetben kerül sor gyermekvédelmi indokok alapján a felvételre.

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata Humán Szolgáltatások Igazgatósága négy bölcsődében biztosítja a gyermekek napközbeni ellátását.

- Mesevilág Bölcsőde
- Aprók Kertje Bölcsőde
- Cseperedő Bölcsőde

➤ Típegő Bölcsőde

Intézmény	Mesevilág Bölcsőde (1212 Bp. Rákóczi tér 32.)	Cseperedő Bölcsőde (1211 Bp. Karácsony S. u. 17.)	Aprók Kertje Bölcsőde (1213 Bp., Mázoló u. 72- 74.)	Típegő Bölcsőde (1214. Bp. Simon Bolívar sétány 4-8.)
Férőhelyszám	130 fő 10 csoportban	130 fő 10 csoportban	78 fő 6 csoportban	108 fő 8 csoportban

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata döntése értelmében minden önkormányzati fenntartású bölcsődékben a kerületi gyermekek számára ingyenesen biztosítja a pelenkát, a tisztasági csomagot, valamint gondozási díjat sem kell fizetni a szülőknek.

Mind a négy bölcsőde a gyermekek napközbeni ellátás keretében szakszerű gondoskodást és nevelést biztosít a Csepel közigazgatási területén élő kisgyermeknek, együttműködés keretében szigetszentmiklósi lakóhellyel rendelkező kisgyermek számára. Rendeletünk értelmében szabad férőhely függvényében a kerületünkben dolgozó, de nem a kerületben élő, önkormányzati, az önkormányzat intézményei, a rendvédelmi szervek - rendőrség, katasztrófavédelem -, valamint a Dél-pesti tankerület munkatársai gyermekei részére is biztosítjuk a bölcsődei ellátást.

Minden telephely saját főzőkonyhával rendelkezik, a központi zöldsáru előkészítő és a raktárak a Mesevilág bölcsődében került kialakításra.

Szakorvosi javaslat alapján az ételallergiás gyermekek részére is a megfelelő táplálékot saját konyhánk készítésében biztosítjuk.

Bölcsődei étkezésben előforduló diéták:

- Laktózmentes
- Tejmentes
- Tej-tojásmentes
- Tej-szójamentes
- Tej- olajos magvak mentes
- Tej- tojás- olajos magvak mentes
- Tej-banán-körte-sárgarépa mentes
- Tejmentes-fruktóz szegény

Kerületben a négy bölcsőde összesen 446 férőhellyel rendelkezik.

2021. december 31 napjáig a betöltött férőhelyek száma 303 fő volt, míg az üres férőhelyek száma 143 fő volt.

2021. szeptemberében 231 fő gyermek ment el óvodába, 150 főgyermek a korából

adódóan maradt a bölcsődében. 2021. december 31. napjáig a maradandó gyermekek létszáma még 153 fő új gyermekkel szaporodott. Döntően a 24 hónapos korúak adják a felevett gyermekek több mint a felét. Ebben az évben az SNI gyermekek száma 4 fő volt.

Korcsoportos megosztás szerint a következőképpen alakult a felvett kisgyermekek száma: (az adatok 2021. december 31.-ei állapotot jelzik)

- o 1-11 hónapos kisdéd: 2 fő
- o 12-23 hó: 52 fő
- o 24-35 hó: 231 fő
- o 36 hó: 18 fő kisgyermek

2021. évben átlagosan 124 fő gyermek után fizetett a szülő étkezési térítési díjat, melynek összege 494 Ft / nap. Míg átlagosan 195 fő gyermek, szülői jövedelem nyilatkozat alapján ingyenesen étkezett a tavalyi évben.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma: 13 fő

A három, illetve több gyermekesek száma 2021. december 31. napjáig 39 fő, tartós beteg/ családban tartós beteg 14 fő volt.

Nevelésbe vett gyermekek száma 6 fő.

Különböző ételallergia 21 gyermeket érintett.

Bölcsődéinkben dolgozó csoporton kívüli kisgyermeknevelők segítik az ikres segítségnyújtást igénylő szülőket és újszülöttjeiket. Kettes ikrek születése esetén heti 5 munkanapon, napi 4 órában, míg hármás vagy többes ikrek születése esetén napi 8 órában ingyenesen biztosított a segítség, a szülőkkal előzetesen egyeztetett időpontokban.

Ikres segítséget 2 fő kolléga teljesítette.

A kisgyermeknevelők nagyszámban diplomás végzettséggel rendelkeznek.

4. Óvodák

A területben működő óvodák pedagógusai és gyermekvédelmi felelősei a Gyermekjóléti Központ munkatársaival közösen kísérik figyelemmel a veszélyeztetett gyermekek életkörülményeinek alakulását. Iskolai és óvodai szociális segítő munkatársaink heti rendszerességgel, személyes jelenléttel biztosítják a szolgáltatást.

5. Általános és középiskolák

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység bevezetésével az iskolákkal a kommunikáció erősödött. Munkatársaink hetente több napot töltenek az iskolákban és segítik, támogatják az iskolai gyermekvédelmi feladatok ellátását. A beérkezett jelzésekről elmondható, hogy azok többnyire a gyermek és fiatalok tankötelezettségük mulasztása miatt érkezett, de kaptunk jelzést magatartási problémákról is. Digitális oktatás idején a kapcsolattartás folyamatos volt. Iskolai szociális segítő munkatársaink folyamatosan, személyesen tartják a kapcsolatot az iskolákkal, rendszeres jelenlétük nagy segítséget nyújt az oktatási intézmény dolgozónak és a tanulóknak/ szülőeknek egyaránt.

6. Pedagógiai Szakszolgálat

A Pedagógiai Szakszolgálat diagnosztikai, rehabilitációs célú és pszichoterápiás ellátást végez. Az intézménybe a kerület óvodái, iskolái és egészségügyi intézményei irányíthatják ellátottjaikat, gondozottjaikat, a szülőkkel egyeztetve, de a gyermekek vizsgálatát a szülők is kérhetik. A Szakszolgálat munkatársai kihelyezett rendeléseken és a saját intézményükben látják el a kerületben élő 3-18 éves korosztályba tartozó gyermekeket. Sajnos megemelkedett az ellátásra szoruló kamaszok ellátására az igény, akik a „bezártság” miatt szorongóvá váltak. A Pedagógiai Szakszolgálat a tavalyi évben többször eleget tett jelzési kötelezettségének. Leginkább a kötelező vizsgálatokra való eljutás nehézségeiről jeleztek. Ebben az esetben a családsegítők intenzív szociális segítő munkával biztosították a gyermek megjelenését a vizsgálaton.

7. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Pénzbeli ellátások kerületünkben:

A veszélyhelyzet idején a rendszeres gyermekvédelmi támogatások a 2020. november 5-e és 2022. június 30-a között lejáró (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való és hátrányos/halmozottan hátrányos helyzet) jogosultságok 2022. július 31-ig hosszabbodnak meg.

2021-ben 95 gyereknek került megállapításra rendszeres gyermekvédelmi támogatás. 26 elutasítás volt jövedelmi és vagyoni viszonyok miatt.

Kifizetett támogatás: 2.310.000, -Ft volt. 2021-ben összesen 250 gyerek volt jogosult, 2021. december 31-én csak 190.

Gyermekétkeztetés térítési díjának kedvezményében összesen 58 gyerek részesült, a ráfordítás 771.314, -Ft volt.

19/2017. (IX.1.) Önkormányzati rendelet 13. §-a alapján 462 gyermek törvényes képviselője részesült 15.000 Ft-os természetbeni juttatásban, az általános iskola tanulmányok megkezdéséhez. A támogatás összértéke: 6.930.000 Ft.

19/2017. (IX.1.) Önkormányzati rendelet 5. §-a alapján babaköszöntő csomagot kap annak az újszülöttnak a törvényes képviselője, aki csepeli állandó ill. tartózkodási címmel rendelkezik, amelyet lakcímkártyával igazol. 2021. évben 6.144.000, -Ft volt a csomagok beszerzésére a ráfordítás.

Ugyanezen rendelet alapján a nagykorúvá válókat önkormányzatunk mozijegy biztosításával köszönti. 2021.évben 1283 db mozijegy került megvásárlásra, amelynek összege: 2.552.581, -Ft.

Az 5/2019. (IV. 03.) Önkormányzati rendelet értelmében 495 kisgyermek részesült a Rota vírus elleni oltássorozatban. Ennek összértéke: 19.548.568 Ft.

Bursa Hungarica ösztöndíjban 48 fő részesült 2021-ben, 1.090.000, -Ft összegben.

A Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata 6/2012. (III. 27.) számú rendelete értelmében továbbra is biztosított 2-es vagy 3-as ikrek születése esetén, a szülők kérelme alapján az ikres segítségnyújtás.

Önkormányzatunk külön figyelmet fordított azon csepeli lakosok irányába, akik a Covid-19 vírus fertőzöttsége miatt, hatósági házi karanténba kerültek és ellátásukat másképp megoldani nem tudták, a 72/2021. (IV.13.) Polgármesteri határozat értelmében intézményünk segítette őket a bevásárlásban, sz.sz gyógyszereik kiváltásában.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) értelmében a szünidei gyermekétkeztetésben 20 családot kerestünk fel, ahol 55 fő gyermek hátrányos és/vagy halmozottan hátrányos helyzetű.

Szünidei gyermekétkeztetés a kiskorúak és nagykorúvá vált gyermekek jogosultsága szerint

		megállapított hátrányos helyzetűek száma	megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	összesen
életkori bontásban	0-2 éves	-	-	-
	3-5 éves	6	-	6
	6-13 éves	17	14	31
	14-17 éves	12	6	18
	18 éves és idősebb	-	-	-
szünidő típusa szerint	tavaszi	6	6	12
	nyári	20	10	30
	ősz	6	7	13
	téli	5	14	19
	egyéb szünet	--	-	-

7.1 Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

19/2017. (IX.1.) Önkormányzati rendelet 13. §-a alapján 462 gyermek törvényes képviselője részesült 15.000 Ft-os természetbeni juttatásban, az általános iskola tanulmányok megkezdéséhez. A támogatás összértéke: 6.930.000 Ft.

19/2017. (IX.1.) Önkormányzati rendelet 5. §-a alapján babaköszöntő csomagot kap annak az újszülöttnak a törvényes képviselője, aki csepeli állandó ill. tartózkodási címmel rendelkezik, amelyet lakcímkártyával igazol. 2021.évben 6. 144.000, -Ft volt a csomagok beszerzésére a ráfordítás.

Ugyanezen rendelet alapján a nagykorúvá válókat önkormányzatunk mozijegy biztosításával köszönti. A 2021. évben 1283 db mozijegy került megvásárlásra, amelynek összege: 2.552.581, -Ft.

Az 5/2019. (IV. 03.) Önkormányzati rendelet értelmében 495 kisgyermek részesült a Rota vírus elleni oltássorozatban. Ennek összértéke: 19 548 568 Ft.

Bursa Hungarica ösztöndíjban 48 fő részesült 2021-ben, 1.090.000, -Ft összegben.

A Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata 6/2012. (III. 27.) számú rendelete értelmében továbbra is biztosított 2-es vagy 3-as ikrek születése esetén, a szülők kérelme alapján az ikres segítségnyújtás.

Önkormányzatunk külön figyelmet fordított azon csepeli lakosok irányába, akik a Covid-19 vírus fertőzöttsége miatt, hatósági házi karanténba kerültek és ellátásukat másképp megoldani nem tudták, a 72/2021. (IV.13.) Polgármesteri határozat értelmében intézményünk segítette őket a bevásárlásban, sz.sz gyógyszereik kiváltásában

A nyári szünet ideje alatt megközelítőleg 60 gyermek napi meleg étkeztetését biztosítottuk elvitellel.

A helyi Önkormányzat támogatásával a tavalyi évben is sor került negyedévente tartós élelmiszersomag osztásra. Az intézmény minden osztáskor más célcsoportot célzott meg. Átlagosan 150 fő részesült tartós élelmiszersomagban.

2021-ben 115 tűzifa iránti kérelem került leadásra, és 65 fő részesült tűzifa adományban.

2021. novemberében 22 tonna burgonya és 18 tonna alma osztással segítette a családokat önkormányzatunk, míg decemberben fenyőfát és szaloncukrot biztosított 200 család részére.

8. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata a Humán Szolgáltatások Igazgatóságán keresztül biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást és a családsegítést, ami a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai egységei biztosítanak. A központ és a szolgálat feladatai elkülönülnek egymástól. A szolgálat önkéntes együttműködésen alapuló szociális segítőtevékenységet biztosít, míg a központ hatósági eljárásokkal kapcsolatos tevékenységeket folytat. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői és a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserei kölcsönös, partneri együttműködésen alapulnak. A kompetenciahatárok meghatározása során nagyon lényeges, hogy a két szakmai egységben dolgozó szakemberek — azaz a családsegítők és az esetmenedzserek — között nincs alá-fölérendeltség, munkájukat a partneri viszony, a közös szakmai gondolkodás irányítja.

A személyes gondoskodás igénybevétele - ha a Gyvt. másként nem rendelkezik - önkéntes, az ellátást igénylő (kérelmező) kérelmére történik. Ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételeivel nem biztosított, e törvény az ellátás kötelező igénybe vételét elrendeli.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása
- a gyermekek átmenti gondozása

Az önkéntesen igénybe vett szociális segítő tevékenység alapját, az együttműködési megállapodás képezi, melyben a felek megállapodást kötnek az igényelt szolgáltatások tartalmára vonatkozóan.

Az igénybe vevőket tájékoztatjuk a szolgáltatásokra, az adataik kezelésére vonatkozóan.

8.1 Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Budapest XXI. kerületében a Gyvt.-ben és az a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Szt.) foglalt gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés feladatait a Humán Szolgáltatások Igazgatósága Család-és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

8.1.1 Személyi feltételek a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatban

2021. december 31-ei állapot szerint összesen 11 fő családsegítő és 3 fő szociális asszisztens, valamint 1 fő szakmai vezető látta el a Szolgálat feladatait. Képesítésüket tekintve minden szakember rendelkezett a munkakör betöltéséhez szükséges szakirányú végzettséggel.

8.1.2 Család-és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai

A Gyvt. alapján meghatározott feladatok az alábbiak.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,

- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a Gyvt. -ben meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezi egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni, szociális alapszolgáltatások igénybevételét, egészségügyi ellátások igénybevételét, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Az Szt. alapján meghatározott feladatok:

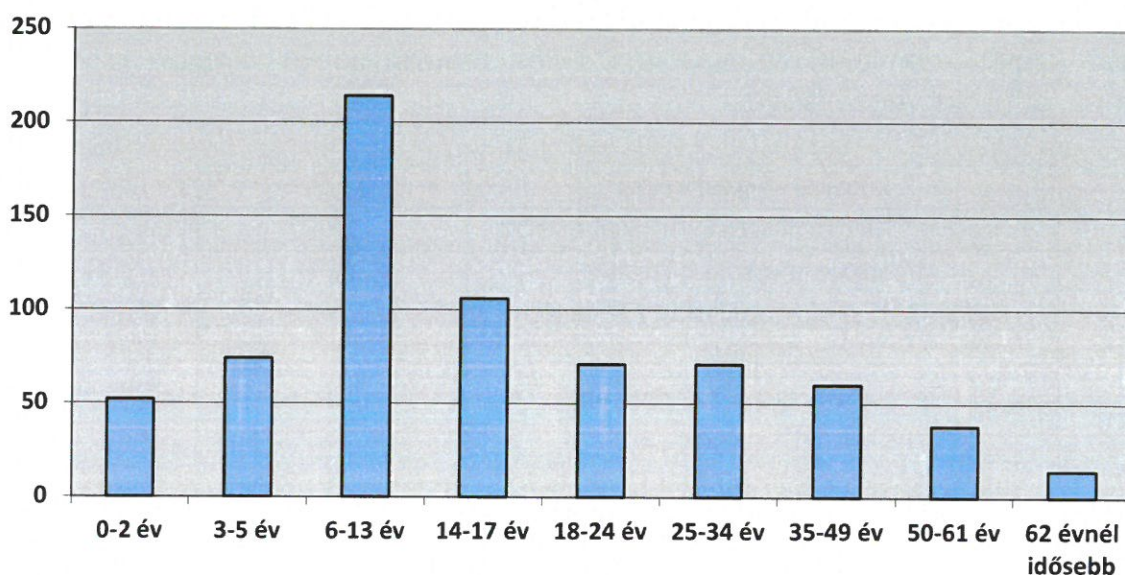
- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájárulás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósság terhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő

szolgáltatásokat,

- a nagy létszámú intézmények átalakítását követően támogatott lakhatást igénybe vevők után követését biztosító esetmenedzseri feladatokat.
- Családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető. A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés feladatait, valamint a Gyvt. 39. és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.
- A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátási területén - felkérésre - közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában.

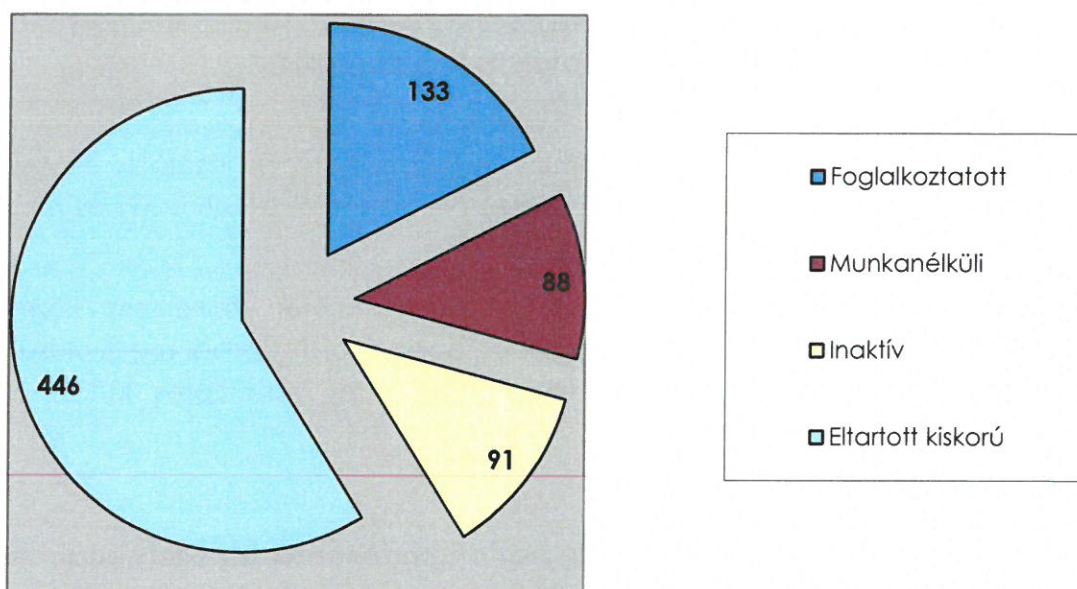
8.1.3 A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat működésének tapasztalatai, statisztikai adatok

A család-és gyermekjóléti szolgálat a fentebb meghatározott feladatok alapján Budapest XXI. kerülete közigazgatási területén élő teljes népesség minden egyes korcsoportban való ellátását lefedi. A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 426 családdal kötött együttműködési megállapodást, 697 fő esetében nyújtott segítséget néhány alkalommal, és 233 alkalommal történt ügyeleti ellátás.

Az ábrán jól látható, hogy az együttműködési megállapodással rendelkező ügyfelek közül a 6-13, a 14-17 és a 18-34 éves korcsoportokban kiugróan magas az kliensek száma. A legtöbb probléma a 6-13 és 14-17 év közötti gyermekeknél és 18-34 éves felnőtteknél jelentkezik.

1. ábra: a szolgáltatást igénybe vevő személyek száma gazdasági aktivitás szerint

A 1. táblázat mutatja, az együttműködési megállapodással rendelkező ügyfelek gazdasági aktivitását. A tapasztalatok alapján elmondható, hogy 133 foglalkoztatott fő közül nagy arányban nem rendelkeznek munkaszerződéssel. Az inaktív státuszú ügyfelek nagy része megváltozott munkaképességű, oktatási intézményben jár, gyermekgondozási segélyben vagy gyermekgondozási díjban részesül.

A munkanélküliek körében jellemző az alacsony iskolai végzettség.

A következő alábbi szemléleti az együttműködési megállapodás alapján a 697 fő gondozottnak, az iskolai végzettségét:

Iskolai végzettség	Fő
Általános iskola 8 osztálynál kevesebb	296
Általános iskola 8 osztálya	209
Befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	114
Befejezett szakközépiskola	17
Befejezett gimnázium	26
Érettségi épülő befejezett OKJ iskola	19
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	16

A szolgáltatást igénybe vevők közül 60 százalékos arányban vannak az általános iskola 8 osztálynál alacsonyabb végzettségűek, ez összefüggést mutat a munkanélküliséggel. A diagramon látható, hogy az ügyfélkör 40 százaléka az általános iskola 8 osztályát végezte el. Általánosságban elmondható, hogy az ügyfélkör 75-80 százaléka alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, ami nagyban rontja a munkaerőpiacon való elhelyezkedésüket.

2. Táblázat: Igénybe vevő személyek száma elsődleges probléma szerint

A probléma típusa	Családok száma elsődleges probléma szerint (fő)
	0-17 éves
Életviteli	81
Családi-kapcsolati konfliktus	57
Családon belüli bántalmazás	73
Elhanyagolás	32
Ebből: oktatási, nevelési elhanyagolás	26
Gyermeknevelési	41
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	0
Magatartászavar, teljesítményzavar	0
Fogyatékoság, retardáció	0
Lelki-mentális, pszichiátriai betegség	8
Szenvedélybetegség	0
Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	0
Foglalkoztatással kapcsolatos	0
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	8
Ügyintézésel kapcsolatos	0
Információkéréssel kapcsolatos	0

Az elsődleges probléma szerint négy kiemelkedő problémátípust említhetünk. Legmagasabb számban az életviteli problémák jelentkeznek, ezen kívül kimagasló a családon belüli bántalmazások, továbbá a gyermeknevelési problémák, végül a családi-kapcsolati konfliktusok. Szintén kimagasló nehézségek, a nem megfelelő szülői attitűdök, a hiányos és gyenge szülői kompetenciák. A bántalmazás tekintetében a legtöbb jelzés magától a bántalmazott féltől érkezik, valamint a nevelési és oktatási intézmények szakembereitől. Az anyagi nehézségek nagyrészt a fentebb bemutatott tényezőkből adódnak, mint alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség.

A fentnevezett problémák enyhítésére és megszűnésére a családsegítő tanácsadást és információt nyújt, segítő beszélgetést folytat, szociális segítő tevékenységet végez nemcsak

saját ügykörében, hanem krízis helyzetben is. Adományközvetítésben segédkezik, hátralékot kezel. A munkanélküliség enyhítésére a Családsegítő Községi Házban van álláskereső klub, ahol a szakember munkavállalási tanácsadást nyújt, illetve önéletrajzok elkészítésében segédkezik, felkészítést ad az állásinterjúnál előforduló kérdésekben.

Családon belüli bántalmazás esetén az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott módszertani útmutatóban foglaltak szerint következőképpen kell eljárnia a szakembereknek:

Ha már csak a bántalmazás gyanúja felmerül a jelzőrendszeri tagoknál, akkor a jelzést tevőnek nem kell mérlegelnie a veszélyeztetettség súlyosságát. Ezt követően a család-és gyermekjóléti szolgálat feltárja a problémát, azokra megoldásokat dolgoz ki, indokolt esetben hatósági intézkedést kezdeményez. Megoldási javaslatait cselekvési tervben rögzíti határidők megadásával, ebbe bevonja a jelzőrendszer azon tagjait, akik érintettek az adott gyermek ügyében. A megtett gyermekvédelmi intézkedésről tájékoztatást kell küldeni a jelzőrendszer tagjainak. A fentiek után követés szükséges, mérlegelni kell, hogy a korábban megtett intézkedést fenntartása szükséges-e, a meghosszabbítása vagy éppen a megszüntetése, a lehetőségek figyelembevételével a gyermek családba való visszajuttatása. A megelőző intézkedések célja, hogy mérsékelje a gyermeket érő káros családi hatásokat, megelőzze az elhanyagolás, nem megfelelő nevelés vagy súlyosabb esetek (bántalmazás stb.) kialakulását. Amennyiben a hozzátartozók között fordul elő erőszak, akkor a család-és gyermekjóléti szolgálatnak jelzési kötelezettsége van a Budapest Főváros Kormányhivatala XXI. Kerületi Hivatala Gyámügyi és Igazságügyi Osztálya a kerületi jegyző felé. Ha a hozzátartozók közötti erőszaknak a gyermek is szemtanúja volt, azt úgy kell tekinteni, hogy ő is veszélyeztetett, mintegy a bántalmazás ellene is irányul. Ilyen esetekben a bántalmazottat a szakember tájékoztatja a védett házba való kerülés folyamatáról és mibenlétéről, majd segédkezik abban, hogy az érintett fel tudja venni a kapcsolatot az Országos Kríziskezelő és Információs Szolgálattal (a továbbiakban: OKIT). Ezt követően az OKIT már csak a bántalmazottal tart kapcsolatot, a szakember nem kap tájékoztatást további ügymenetről és arról, hogy az egyén hova kerül elhelyezésre.

Idős, egyedül élő személyek esetén a család és gyermekjóléti szolgálat munkatársa a házi segítségnyújtást biztosító szakmai egységgel szorosan együttműködve keresi fel otthonában az idős embert és ajánlja fel intézményünk szolgáltatásait.

Megnövekedett a kórházi szociális munkástól érkező jelzések száma is. Többségében idős, egyedül élő lakosok megsegítése miatt jeleznek intézményünknek. Elmondható, hogy a csepeli lakosokat ellátó kórházakkal, szakmai kapcsolatunk jó. Sok ilyen esetben várnak azonnali kapcsolatfelvételt, abból a célból, hogy a lehetséges családtagokat, segítőköt felkutassuk. Ennek a kérésnek mindig igyekszünk eleget tenni.

1. Táblázat: Szakmai tevékenységek adatai

Megnevezés	Szakmai tevékenységek	Szolgáltatásban részesülők száma
------------	-----------------------	----------------------------------

	halmozott száma	
Információnyújtás	3679	189
Segítő beszélgetés	3289	156
Tanácsadás	3520	96
Ügyintézéshez segítségnyújtás	3643	207
Konfliktuskezelés		
Kríziskezelés	67	67
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez-pénzbeli	51	51
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez-természetbeni	101	101
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	99	99
Esetkonferencia	20	20
Esetmegbeszélés	22	22
Esetkonzultáció		
Szakmaközi megbeszélés	2	
Szociális és mentálhigiénés csoportmunka		
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	201	56
Családlátogatás	1437	697
Adományközvetítés	8100	697
Hátralékkezelési tanácsadás		
Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás		

A legfontosabb szakmai tevékenységek az információnyújtás, életvezetési tanácsadás, segítő beszélgetés, ügyintézésben való segítségnyújtás és a családlátogatás. Ezen tevékenységekkel biztosítják a családsegítők, hogy az egyén vagy a család a felmerült problémákat kezelni tudja. A különböző szociokulturális tényezőktől is függ a családi nevelés elvei és a családban betöltött szerepek. A család, mint primer szocializációs színtér meghatározó erővel bír a gyermek fejlődésére. A nevelésben vagy a család működésében fellépő diszfunkciók negatív irányba vihetik a személyiségfejlődést. A kiskorúnál kialakulhatnak deviáns magatartási formák, így ezek megelőzésében és a családi nevelés megerősítésében, a szociális munka eszközeivel tud segítséget nyújtani a szakember.

A krízishelyzetnél azonnali beavatkozást kell eszközölni a krízisállapot megszüntetése érdekében. A legtöbb esetben ilyenkor fellépő súlyos hiányállapot következtében a fennálló feszültség miatt önállóan képtelenek az egyének vagy családok cselekedni. Ilyen krízishelyzet lehet a családon belüli erőszak, mind a szülők között, vagy a gyermekekre irányuló bántalmazás. Ezért nagyon fontos a krízisintervenció, a szakember mielőbbi beavatkozása.

A legtöbbször előforduló krízishelyzetek a munkahely elvesztése és ennek következtében fellépő anyagi nehézség és a lakhatás elvesztése. A lakhatás elvesztése a legnagyobb feszültséget kiváltó ok, hiszen az érintett eddig felépített egzisztenciája összeomlik, valamint a hajléktalanság veszélye fenyegeti. Az anyagi természetű krízishelyzetek kezelésére a családsegítő munkatárs az egyént vagy a családot adományhoz próbálja juttatni (pl. tartós élelmiszer-csomag, napi élelmiszer-adomány). A krízisintervenció egyik pontja lehet, hogy a szakember a díjhátralék miatti kilakoltatás fenyegetettségében elindítja a hátralékkezelést.

8.1.4 Az intézmény által biztosított szabadidős tevékenységek:

8.1.4.1 A Családsegítő Községi Házról

A Családsegítő és Községi Ház (a továbbiakban: ház) 2010 októberében nyitott meg város rehabilitációs projekt keretében. A házban 3 fő teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló dolgozik. A munkatársak koordinálják a programok lebonyolítását, felügyelik azok szakmai tartalmát, valamint vezetik az egyes klubfoglalkozásokat és adminisztrálnak. A projekt és a fent tartási időszak 2018. október 17 -én véget ért, de a ház tovább végzi a tevékenységét.

A ház látogatottsága 2021-es évben 1160 fő (A ház 2022. 04. 01-jén nyitott újra a járványhelyzet miatt) volt. A programok a lakosság igényei szerint változnak évről- évre. Minden korosztály látogatja a házat, azonban legnagyobb számban az időskorúak veszik igénybe a szolgáltatást. Regisztráció és ház programjainak látogatása csakis védettségi igazolvánnyal rendelkező ügyfeleknek számára volt lehetséges, ameddig ez volt érvényben a járványhelyzet alatt.

A Községi Ház rendkívül sokrétű feladatot lát el, köztük számos napközis tábor is zajlott a házban. A közösségért tenni akarás, az önkéntes munka jelentősége folyamatosan növekszik, és közösségi szolgálatos diákok is rendszeresen tevékenykedik a Községi Házban.

A Családsegítő Községi Ház szerves részévé vált a lakótelep életének, fontos a jelenléte, nagyon népszerű a gyermekek, idősek és a lakótelepen élők körében.

8.1.4.2 Erzsébet tábor/ táborok

A Covid-19 védőoltás tömegessé válásának köszönhetően 2021.évben kiírásra került a nyári Erzsébet tábor. Négyezer 1 hétre összesen 80 csepeli gyermek vett részt a nyári zánkai táborban.

A Községi Házban az Erzsébet tábor keretében kétszer 1 héten keresztül 20 gyermek művészeti készségeinek fejlesztése zajlott „Művészeti Tábor” elnevezéssel. Mindkét táborozási forma esetén önkormányzatunk átvállalta a szülőktől a táboroztatás önköltségét, amelyet az intézmény fedezetében biztosított.

A „VEKOP” projekt keretében 2 turnusban szintén 20-20 fő gyermek vett részt napközbeni programokon, továbbá 20 fő gyermek Káptalan -Füreden nyaralhatott a pályázatnak

köszönhetően.

8.1.5 Adományközvetítés

A helyi Önkormányzat támogatásával a tavalyi évben is sor került negyedévente tartós élelmiszer-csomag osztásra. Az intézmény minden osztáskor más célcsoportot célzott meg. Átlagosan 150 fő részesült tartós élelmiszer-csomagban. A rászoruló családok részére 2021.évben **tartós élelmiszer csomagot** osztottunk ki **2.230.314.-FT** értékben.

2021-ben 115 tűzifa iránti kérelem került leadásra, és 65 fő részesült tűzifa adományban.

Az intézmény a korábbi évekhez hasonlóan 2021-ben is részt vett a Magyar Élelmiszerbank Egyesület által meghirdetett „Áruházi express árumentés” programban.

Intézményünk a 2021-es évben továbbra is együttműködött a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel. Az együttműködés keretében részt veszünk az egyesület élelmiszermentés programjában, így intézményünk nyitvatartási napjain az áruházakból elszállított, elsősorban pékáru, zöldség, gyümölcs szétosztására van lehetőség a rászorulók között. Ezen túl évente akár több alkalommal az egyesület központi raktárából is van lehetőségünk élelmiszert átvenni és azokat kiosztani.

2021-ben az Élelmiszerbank összesen **16.873 kg** élelmiszert adott át intézményünk számára **15.609.2651 Ft** értékben. Nyilvántartásuk szerint ez **156.097 Ft/fő** értékű támogatást jelentett az ellátott személyeknek 2021-ben. A teljes mennyiség áruházi élelmiszermentésből származott.

Az Élelmiszer Bank mellett a Gere pékség is biztosít pékáru adományt, amelyet szintén az intézmény nyitvatartási idejében tudunk eljuttatni a lakosságnak.

Az elmúlt évben több egyesület, szervezetek, civilek **adományok** biztosításával járultak hozzá a csepeli lakosok ellátásához, intézményünk közreműködésével.

Segítség Köve Alapítványtól az elmúlt évben több alkalommal, összesen 1 656 190 Ft értékben érkezett adomány intézményünkhöz: piperecikkek, vitaminok,

2021.évben a **Kossuth Lajos Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakgimnáziumától** kapott az intézményünkön keresztül 50 család tartósélelmiszert, gyermekjátékokat, amelyeket tanulók gyűjtöttek.

2021.november hónaptól a **ReBolt Nonprofit Kft.** cégtől együttműködési megállapodás alapján havonta **30.000.-FT** értékben **ruházati cikkek** formájában adományt nyújt 1 rászoruló csepeli család ill. személyek részére.

2021.12.20-án **E-SilkRoadSupplyChain Kft.** cégtől kapott a Cseperedő Bölcsőde **933.120Ft** értékben bőr, egyéb felületek fertőtlenítésére alkalmas CHU fertőtlenítő kendőket.

2021.december hónapban ünnepek előtt a csepeli piacon **Kiss László hentestől** kaptunk **25 kg sertéscomb**ot, melyet a két ünnep között 5 napon keresztül többféle készlet formájában (pl. pörkölt, székelykáposzta stb.) osztottunk a rászorulók részére.

8.2 Család- és Gyermekjóléti Központ

Budapest XXI. kerületében a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedésekhez kapcsolódó esetmenedzseri feladatokat látja el a Család-és Gyermekjóléti Központ.

8.2.1 A család- és gyermekjóléti központ feladatai

Az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló, egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt. Ennek keretében biztosítja:

- az utcai és lakótelepi szociális munkát,
- a kapcsolattartási ügyeletet,
- óvodai-és iskolai szociális segítő szolgáltatás,
- a gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- a jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- a családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát.

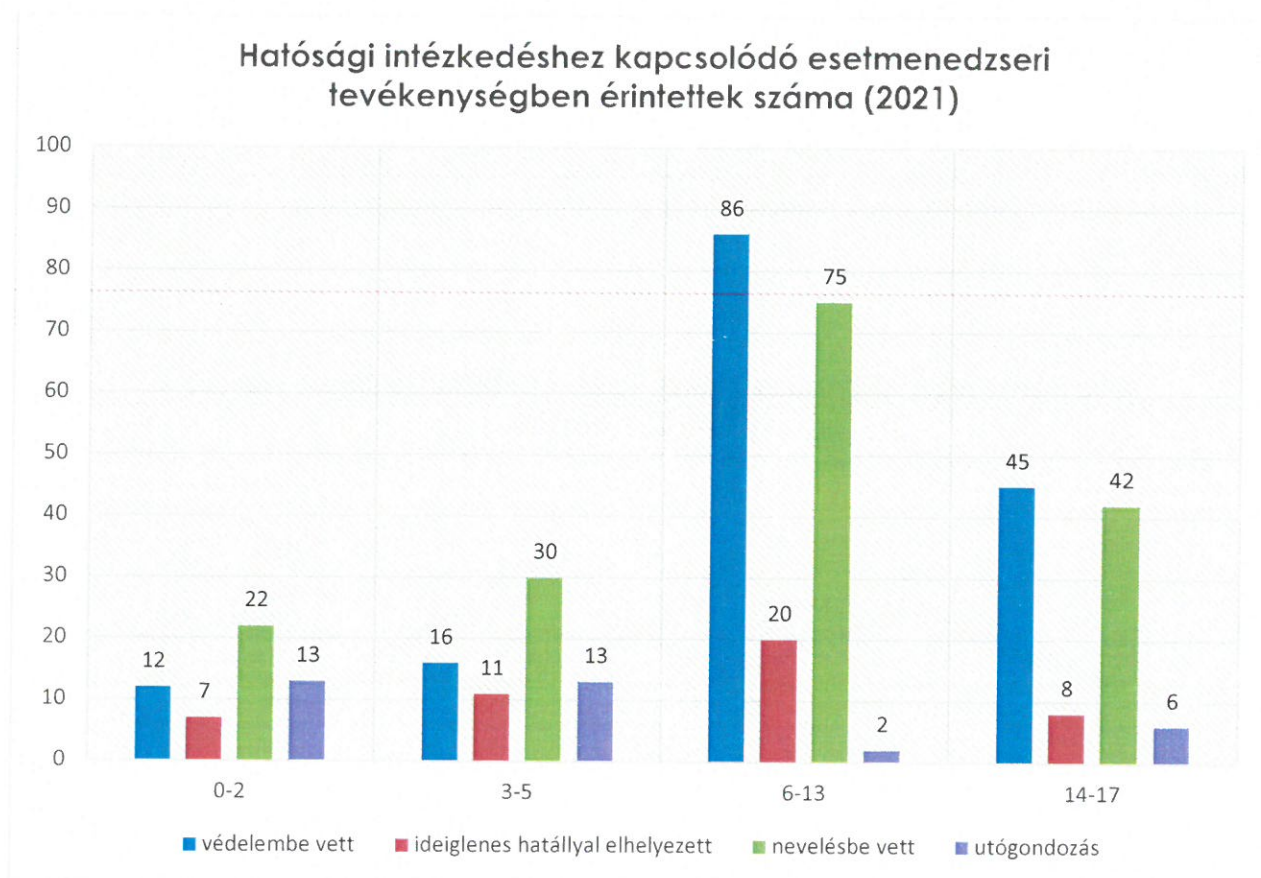
A központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenységet lát el. Ennek keretében:

- kezdeményezi a gyermek védelembevételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermekvédelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni támogatás formájában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez, a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához segítséget nyújt,
- utógondozást végez a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- a védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítő munkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni támogatás formájában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít.

Az esetmenedzselési feladatok a család-és gyermekjóléti központ esetmenedzserei és a

család-és gyermekjóléti szolgálat családsegítői kölcsönös együttműködésen alapulnak.

8.2.2 A Család-és Gyermekjóléti Központ működésének tapasztalatai, statisztikai adatok

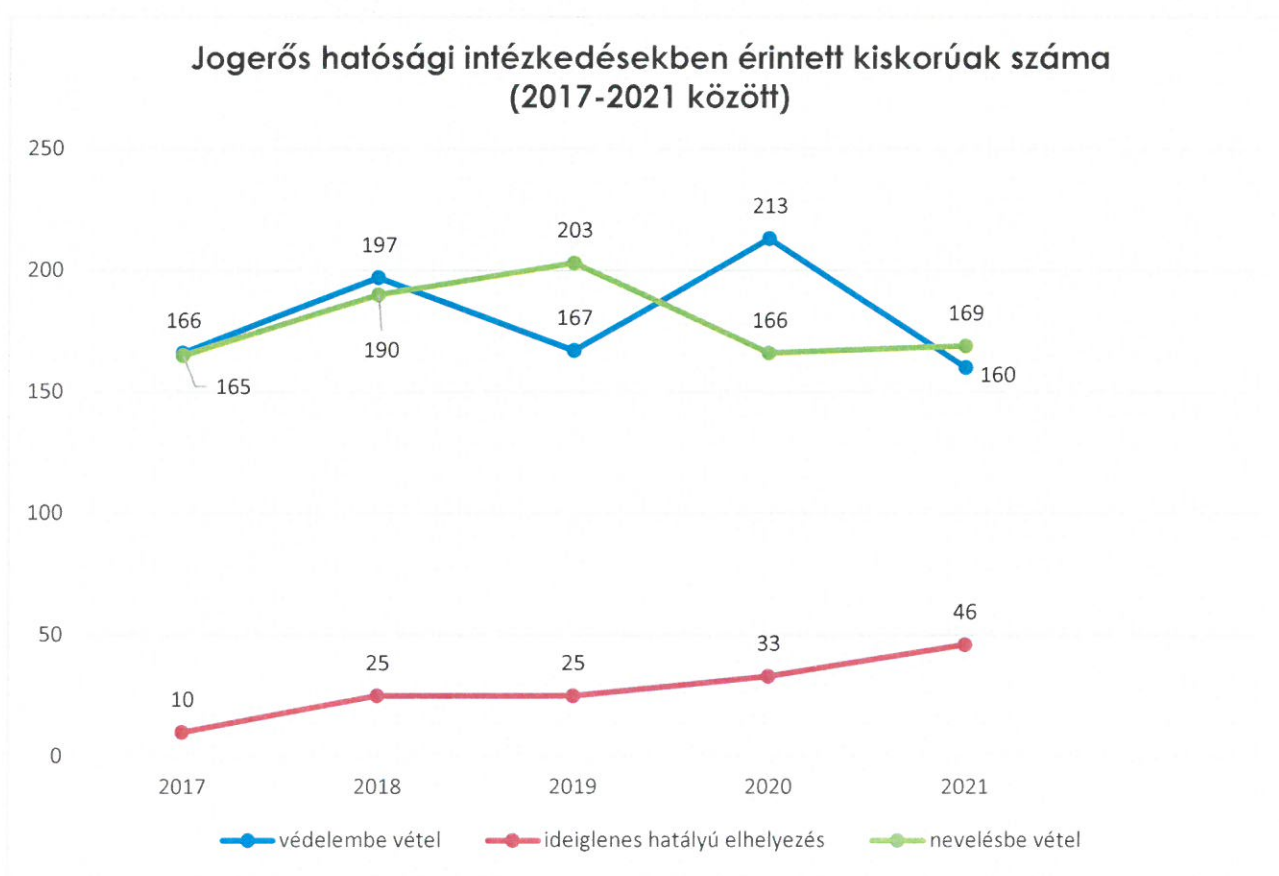

A védelembe vett gyermekek száma az előző évhez hasonlóan szintén a 6-13 és a 14-17 éves korosztályban volt a legmagasabb összesen, 160 gyermek volt gondozásban védelembe vétellel. A nevelésbe vett gyermekek száma a 6-13 éves korosztályban volt a legmagasabb (75), valamint a 14-17 éves korcsoportban (42). A nevelésbe vételnél megjelenő statisztikai adatok nem azt jelentik, hogy minden esetben központunk tett javaslatot a nevelésbe vétel elrendelésére. Gyakori jelenség, hogy olyan család vagy szülő költözik a gyermekjóléti központ ellátási területére, ahol a gyermekek már szakellátásban nevelkednek. Ha Csepelt tekintve ezt földrajzilag vizsgáljuk a kerület északi régióját (Gyártelepen található munkásszállók, Szabótelep egyes részei) és a Hárosi városrészt érinti a leginkább. Központunk összesen 69 alkalommal tett javaslatot a nevelésbe vétel elrendelésére.

Az ideiglenes hatályú elhelyezésnek akkor van létjogosultsága, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti. Amennyiben ilyen jellegű jelzés érkezik, a szakemberek arra azonnal reagálnak. Felveszik a kapcsolatot az észlelő-és jelzőrendszer tagjaival, véleményeket kérnek, valamint felkeresik az adott családot a lakóhelyén és megvizsgálják, hogy valóban szükséges-e azonnali intézkedés. A diagramon látható, hogy az ideiglenes

hatályú elhelyezések száma a 2021-es évben összesen 46 gyermeket érintett.

Ha évenként lebontva megnézzük, hogyan alakultak a hatósági intézkedésekben érintett kiskorúak számai azt láthatjuk, hogy lassan, de folyamatosan növekvő tendencia mutatkozik az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek számában. Védelembe vétel és nevelésbe vétel esetében a feltüntetett intervallumban egyértelmű trendet továbbra sem tudunk megállapítani, az esetek száma hol csökken, hol pedig emelkedést mutat. 2021-ben a védelembe vételek száma 2017 óta a legalacsonyabb értékre csökkent. Ennek egyik oka a tapasztalatok alapján a koronavírus járvány következtében keresendő. A kerületben jellemzően sok védelembe vételi eljárás indult az elmúlt években a tanköteles korú gyermekek igazolatlan iskolai mulasztásai miatt. A megváltozott jogi környezet és szabályozások következtében (digitális oktatás, karantén szabályozás stb.) ez a szám sokat csökkent.

A következőkben a kiskorúak veszélyeztetettségének fő okai kerülnek bemutatásra a problémátípusok meghatározása szerint.

1. Táblázat: A gyermekek veszélyeztetettségnek fő okai. (Család-és Gyermekjóléti Központban)

Veszélyeztetettség fő okai	Az érintett gyermekek száma
Nevelési probléma	34
Szülők, család életvitele	31

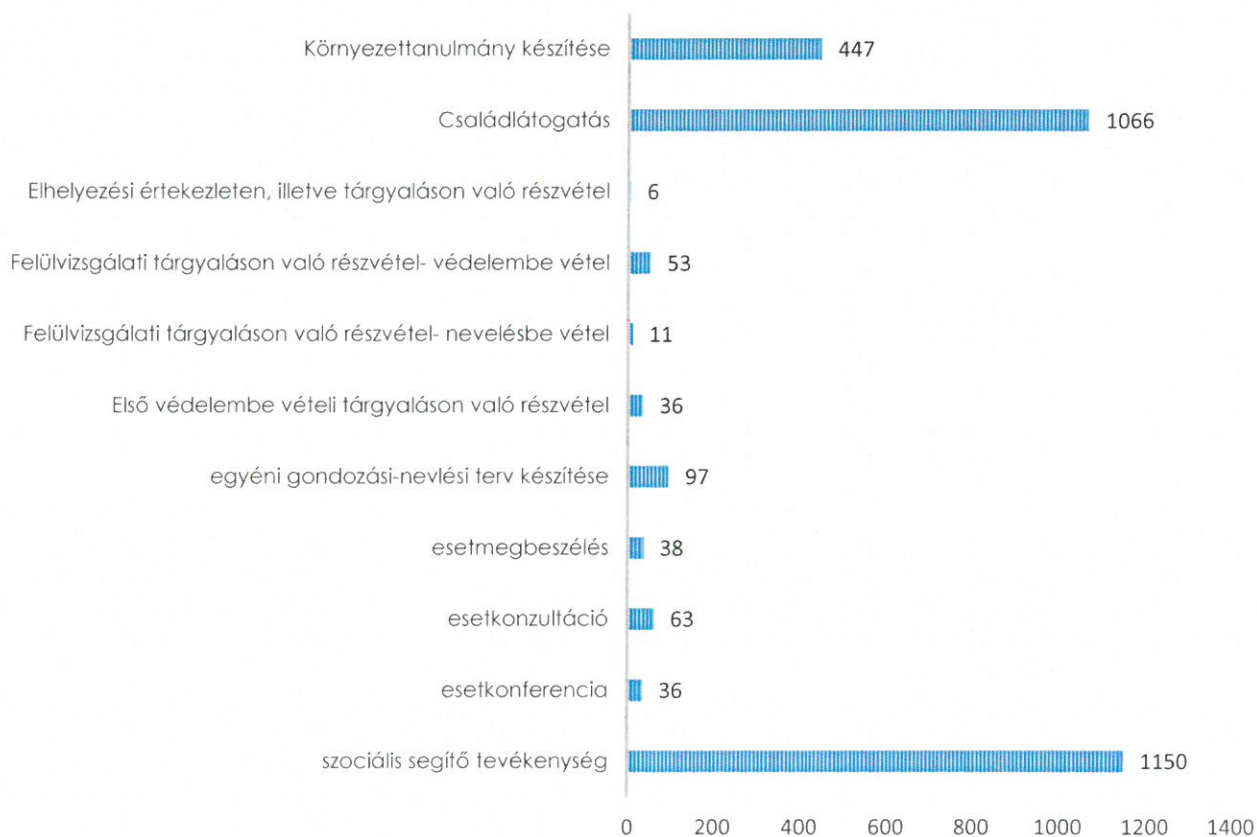
(szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés)	
Családi konfliktus	20
szülő(k) betegsége	13
Gyermek családon belüli bántalmazása (fizikai, lelki, szexuális)	16; 17; 2
Gyermek elhanyagolása (fizikai, lelki)	133; 18
Iskolai kirekesztés, erőszak	1
Kortárs csoport negatív hatása	5
Elégtelen lakáskörülmények	52
Kilakoltatás veszélye	11
Munkanélküliség	20
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	8
Drogfogyasztás	3
Alkoholfogyasztás	5
Csavargás	3
Tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)	50
Magatartás-vagy tanulási zavar	18
Anyagi okok	6

Az 1. táblázat bemutatja a veszélyeztetettség fő okainak számát. E szerint a leginkább jellemző problémák a fizikai elhanyagolás, tankötelezettség elmulasztása, elégtelen lakáskörülmények és nevelési probléma volt az elmúlt évben. A fő okok mellett majdnem minden esetben másodlagos veszélyeztető tényezők is felmerülnek. Ezek között tapasztalataink alapján egyre nagyobb mértékben fordulnak elő a gyermekeknél jelentkező gyakran súlyosnak vélt pszichés- és magatartászavarok. A súlyosabb zavarok kezeléséhez és megszüntetéséhez általában többféle terápiás ellátásra is szükséges lehet. Ezt az ellátást a jelenlegi ellátórendszer pedig olykor csak extrém határidővel tudja biztosítani, és a hozzáférhetőség sem minden esetben megfelelő.

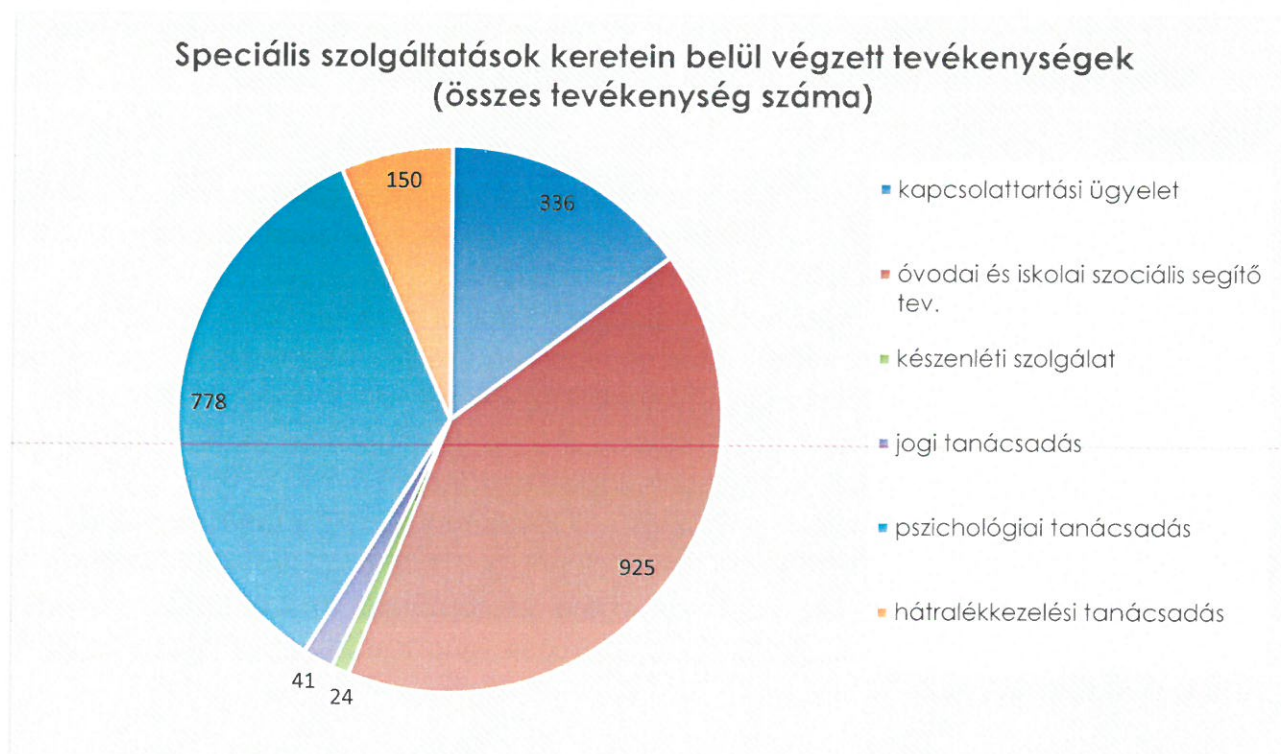
A következő ábrán a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek kerülnek bemutatásra. A legfontosabb kapcsolódó tevékenységek a családlátogatás, a környezettanulmányok készítése és a szociális segítő tevékenység, amik láthatóan a legnagyobb a számban fordultak elő. Az említett tevékenységeken kívül fontos eszközként alkalmazhatóak a szociális munka szempontjából az esetmegbeszélések, esetkonferenciák és esetkonzultációk is. A pandémia következtében bevezetett speciális előírások miatt az esetmegbeszélések és konferenciák száma csökkent, de az év második felében már ismét

személyes jelenléttel valósultak meg, illetve néhány esetben az online térben.

HATÓSÁGI INTÉZKEDÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGEK SZÁMA

8.2.3 A Család- és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásai:

8.2.3.1 Pszichológiai tanácsadás

A központnál a szolgáltatást 3 főállású és egy megbízási szerződéssel rendelkező szakember látja el. A pszichológusi teamhez 2021 decemberében csatlakozott a harmadik főállású munkatárs. A magas ellátotti szám mutatja, hogy sok esetben tapasztalhatók mind a gyermekeknél, mind a felnőtteknél különböző mentális zavarok és magatartási problémák. Sajnos a kamaszoknál megfigyelhető, hogy a bezártság, a kortárs kapcsolatok beszűkülése miatt egyre több gyermek szorul pszichológusi ellátásra. Amennyiben ezek a problémák tanácsadás keretében nem kezelhetők a szakemberek tovább irányítják a megfelelő szolgáltató felé az ügyfeleket. A pszichológiai tanácsadásra való bekerülést megelőzően egy családsegítő, vagy esetmenedzser problémafeltárást végez és csak szükség esetén irányítja az ügyfelet a tanácsadásra.

8.2.3.2 Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

A tevékenység célja:

- a gyermekek tanulók, szülők, pedagógusok részére adekvát szakmai segítség nyújtása, hogy képesek legyenek felismerni és jelezni a gyermekeknél észlelt változások alapján a háttérben rejlő problémákat,
- elsődleges prevenciós programok működtetése,
- az észlelő-és jelzőrendszer hatékony működésének segítése,

- a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében való segítségnyújtás,
- szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét javító szolgáltatások nyújtása, lehetőségeik mind szélesebb körű kihasználása érdekében.

Célcsoport:

- az ellátási területen működő köznevelési intézményekben jogviszonnyal rendelkező gyermekek, tanulók és azok közösségei (óvodai, iskolai, kollégiumi csoport);
- az érintett szülők, nevelőszülők, törvényes képviselők;
- az érintett köznevelési intézmények pedagógusai, a nevelő-oktató munkát segítő szakemberek, a köznevelési intézményben működő pedagógus- és egyéb közösségek (nevelőtestület, szakmai munkaközösségek, szülői munkaközösségek);
- a gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatban álló egyéb szakemberek (pl. pedagógiai szakszolgálat munkatársai, iskolapszichológus, védőnő).

A vírushelyzet rendkívüli módon megnehezítette a tevékenység végzését, hiszen a segítők nem tudtak rendszeresen személyesen megjelenni a közoktatási intézményekben. A munkavégzés így nagyrészt áttevődött az online csatornákra, de 2021/2022-es tanév kezdetétől ismét visszaállt a szolgáltatás a szokásos rendszerbe, tehát folytatódtak a személyes megjelenések.

8.2.3.3 Kapcsolattartási ügyelet

Segítséget nyújt abban, hogy a szülők és a családtagok, nagyszülők szakképzett szakemberek segítségével, illetve felügyelete mellett rendszeres kapcsolatot tudjanak tartani gyermekeikkel, unokáikkal. Ezt a szolgáltatást elsősorban bírósági vagy gyámhivatali határozattal lehet igénybe venni, azonban már egyre többen kérik önként a segítséget. 2021-ben 24 alkalommal működött a kapcsolattartási ügyelet, amelyen összesen 260 fő vett részt a gyermekek szüleit és megjelent családtagokat is beleszámítva.

Mediáció keretében több alkalommal sikerült a családban felmerülő konfliktusok rendezése, több alkalmat igényelve. A mediáció egy speciális konfliktusmegelőző módszer és folyamat, amelynek lényege, hogy a két vagy több fél vitájában a konfliktusban állók beleegyezésével egy semleges, harmadik fél (mediátor)jár közben. A mediátor segít tisztázni a konfliktus természetét és olyan megoldást találni, amely az érintettek számára kielégítő, megfelelő.

8.2.3.4 Utcai és lakótelepi szociális munka

Az utcai és lakótelepi szociális munka célja a magatartásával saját testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, a szabadidejét az utcán töltő, csellengő gyermekek speciális segítése, illetve a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradt gyermekek felkutatása, lakóhelyére való visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.

8.2.4 Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat

A szakember az intézmény nyitvatartási idején túl is tud szakszerű segítséget nyújtani a telefonügyeleten keresztül, amely egy állandóan hívható telefonszám biztosításával valósul meg. Legtöbbször csupán információnyújtás vagy tanácsadás történik. Olyan esetben amikor azonnali intézkedést igénylő bejelentés (súlyos veszélyeztetés) érkezik, a készenléti szolgálatot ellátó szakember, valamint a háttérrel biztosító szintén szakember a helyszínre mennek és ott intézkednek, adott esetben egyéb szervek bevonásával (rendőrség, mentőszolgálat stb.).

2021-ben 24 alkalommal érkezett olyan hívás a készenléti szolgálathoz, amely érdemi beavatkozást, segítségnyújtást igényelt (pl. hajléktalan édesanya gyermekkel, lakhatás megszűnése, amely kiskorú gyermeket érint, családon belüli, párkapcsolati erőszak.)

8.2.5 Gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele és ezzel összefüggő tapasztalatok

A gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása a kerületben két formában valósulhat meg, így igénybe vehető az erre rászoruló családok számára. Elmondható az, hogy az átmeneti gondozást biztosító ellátások szerepe fontos a gyermekjóléti szolgáltatások körében, hiszen az átmenetileg krízishelyzetbe került családok gyermekeit nem fenyegeti a családból való kiemelés a hatóságok által, így a bekövetkező traumák és ártalmak negatív hatásai csökkenthetők. Ezen típusú ellátások igénybevételénél ugyan nem közvetlenül a vér szerinti családban nevelkedik a továbbiakban gyermek (kivéve a családok átmeneti otthonában és anyaoththonban, ahol a gyermekkel együtt kerül elhelyezésre a család), de a krízisintervenciót követően a kiskorú azonnal visszahelyezhető a családjába. Ezek az elhelyezési formák nem érintik a szülő felügyeleti jog gyakorlását. A tapasztalatok alapján összességében elmondható az, hogy a férőhelyek bővítésére szükség lenne, hiszen a lakosság körében egyre gyakrabban jelennek meg olyan lakhatási vagy egyéb problémák, amik indokolttá teszik az átmeneti gondozás igénybevételét.

8.2.5.1 Helyettes szülő

Egyik ilyen lehetőség a Fehér Kereszt Baráti Kör által működtetett helyettes szülői szolgáltatás. Ezen ellátás alkalmával minden esetben a kiskorú gyermeket nevelő szülők kötnek szerződést vagy megállapodást a szolgáltatás igénybevételére. A tavalyi évben két férőhely volt biztosított a kerületben. Valós igénybevétel azonban nem történt.

8.2.5.2 Családok átmeneti otthona, anyaoththon

A Magyar Vöröskereszt Családok Átmeneti Otthona, pedig a szülő(k) és a gyermek(ek) egyidejű intézményes elhelyezése révén biztosította az átmeneti gondozás lehetőségét. Itt összesen 5 csepeli család kerülhet elhelyezésre. A bekerülés szintén a szakembereken keresztül történhet, azonnali férőhelyhiány esetén a családok várólistára kerülnek. Fontos megjegyezni azt, hogy ugyan a központ vagy szolgálat munkatársai is kezdeményezhetik,

vagy támogathatják a család felvételét, de végső sorban az átmeneti otthon vezetője dönt a felvételről. A 2021-es évben minden csepeli család számára fenntartott férőhely folyamatosan betöltésre került. Sok esetben már csak várólistára tudtak felkerülni a családok.

2021-ben: **12** család, **44** fő részesült ebben az ellátási formában, míg 9 csepeli kiköltöző család volt.

Kiköltözés iránya szerinti megoszlás: 4 fő önkormányzati bérlakásba, 8 fő albérletbe, 7 fő vissza a családjához, 15 fő másik családok átmeneti otthonába, 3 fő egyéb helyre- nem adta meg, új címét.

8.2.6 Személyi feltételek a Család-és Gyermejkölési Központban

2021. december 31-ei állapot szerint összesen 6 esetmenedzser, 5 tanácsadó és 2 szociális asszisztens, 7 óvodai és iskolai szociális segítő, valamint a szakmai vezető látta el a Központ feladatait. Képesítésüket tekintve minden szakember rendelkezett a munkakör betöltéséhez szükséges szakirányú végzettséggel, ami az iskolai végzettségeket tekintve az alábbiak szerint alakult.

- Központvezető: felsőfokú szociális végzettség és alapfokú szociális vezetőképzés.
- Esetmenedzser: 6 fő felsőfokú szociális végzettség, 1 fő osztott munkakörben.
- Tanácsadó: 1 fő felsőfokú végzettség (pedagógiai), 3 fő felsőfokú végzettség (pszichológiai), 1 fő egyéb bölcsészettudományi végzettséggel.
- Szociális asszisztens: 2 fő középfokú szakirányú végzettséggel (OKJ).
- Óvodai és iskolai szociális segítő: 7 fő felsőfokú szociális végzettséggel.

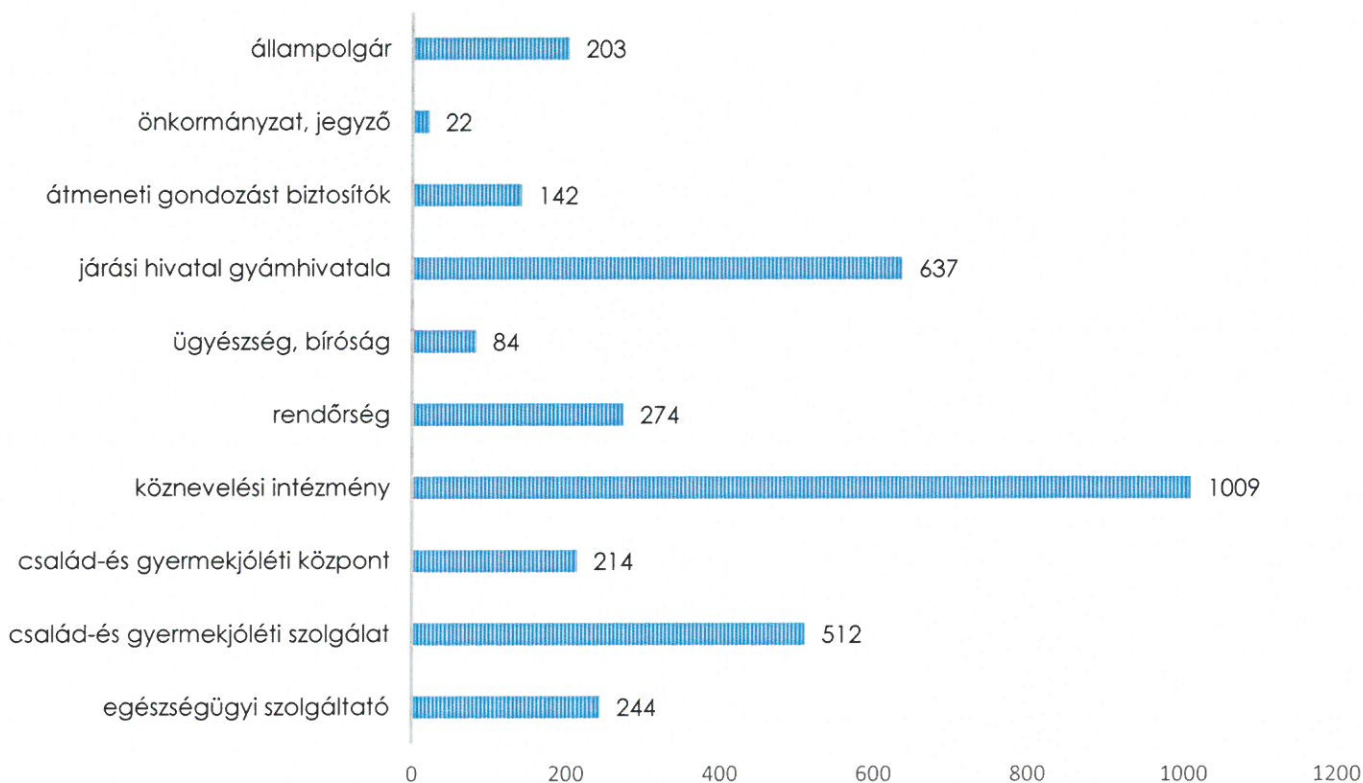
A 2021-es évben sem sikerült az üres álláshelyek feltöltése sem az esetmenedzseri sem az óvodai és iskolai szociális segítő munkakört tekintve. A szociális segítők vonatkozásában azonban nagy előre lépésnek tekinthető, hogy 7 főre nőtt a dolgozók létszáma az előző évhez képest (3 fő). Ezen túl a megnövekedett igény indokoltá tette egy újabb pszichológus szakember felvételét. A vizsgált évre számottevő fluktuáció nem volt jellemző.

9. Együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal

Az együttműködésünk jónak mondható számos jelzőrendszeri taggal, köztük a kerületi rendőrkapitánysággal, védőnőkkel és gyámügyi osztállyal, óvodákkal, illetve általános iskolákkal. A kerületi házi gyermekorvosok többségével nincs élő kapcsolatunk, mint jelzőrendszeri tagok nem, vagy csak minimálisan vesznek részt gyermekvédelem rendszerében. A jelzőrendszerbe történő hatékony becsatornázást nagyban elősegítette az óvodai-és iskolai szociális segítők működése az óvodákban és általános iskolák egy részében. Ez a folyamat elősegíti és megalapozza a jövőbeni szoros együttműködést és a helyben történő adekvát segítségnyújtást, mind a rászoruló gyermekek és családok, valamint szakemberek részére.

A szakemberekkel való együttműködést megnehezíti a rendszer tehetetlensége, a túlterheltség, a képzett munkaerőhiány és végül a kiégés.

AZ ÉSZLELŐ-ÉS JELZŐRENDSZER ÁLTAL KÜLDÖTT JELZÉSEK SZÁMA 0-17 ÉVES KOR KÖZÖTT

10. Civil szervezetekkel való együttműködés

Magyar Ökumenikus Segélyszervezet biztosítja a hajléktalanok nappali ellátást.

Magyar Vöröskereszt biztosítja kerületünkben 2 telephelyen az Anyák és Családok átmenti elhelyezést.

Fehér Kereszt Baráti Kör Egyesület a helyettes szülői szolgáltatást biztosítja a kerületi gyermekek részére.

Halmazottan fogyatékos gyermekek ellátásának biztosítása érdekében 4 férőhely biztosítása Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzata fenntartásában működő Újbudai Szociális Szolgálat Kelenföldi Szociális Házában.

Segítségköve Alapítvány adományok gyűjtésével és továbbításával teszi könnyebbé a lakosok mindennapjait.

11. Célkitűzés a 2022-es évre

Az óvodai és iskolai szociális segítők létszámának feltöltése továbbra is fontos célkitűzés a Család-és Gyermekjóléti Központ számára. A vonatkozó előírások szerint 12 fő szociális segítő alkalmazása szükséges a szolgáltatás működtetéséhez. Fontos, hogy minden köznevelési intézményben jelen legyenek a szociális segítők a felmerülő problémák leghatékonyabb kezelése és a jelzőrendszer megerősítése érdekében. A szükségletfelméréseket elvégezve láthatóan valós igény mutatkozik a köznevelési intézmények részéről az egyéni foglalkozások, konzultációk és megbeszélések iránt mind a pedagógusok, mind gyermekek és szüleik részvételével. Lényeges még kiemelni, hogy a szolgáltatás létrejöttével megjelenik a helyben történő tájékoztatás és segítségnyújtás, ami gyakorlatilag azonnal hozzáférhető a szülők és a gyermekek részére. Ez gyakorlatban esetleges krízisintervencióként is működhet, ezáltal elkerülve egy súlyosabb elhúzóódó probléma kialakulását. A jelzőrendszer megerősítésében szintén kiemelt szerepe lehet a szociális segítőknak, hiszen a köznevelési intézményekben dolgozó szakembereknek szalmái útmutatás, támogatást nyújthatnak a jelzés megtétele előtt, vagy a jelzés elkészítésében. Szintén cél, hogy a családsegítők és esetmenedzserek létszáma is bővüljön, mert a megnövekedett jelzések száma és újonnan felmerülő problémátípusok jelennek meg és sokkal aktívabb jelenlétet és segítséget kívánnak meg.

Érzékenyítésre szolgáló módszerek segítségével bántalmazás/vesélyeztetettség korai felismerése érdekében a jelzőrendszeri tagok felelősségtudatának javítása.